

*Redondela é
Medio Ambiente*

A COMPOSTAXE NA CASA

A compostaxe axuda a reducir o lixo que botamos e crea un bo abono para o solo. Promover a compostaxe nas casas é promover formas de vivir más sostibles.

Este manual forma parte do proxecto de promover a compostaxe nas casas, unha iniciativa do Concello de Redondela. Para máis información sobre o proxecto ou para participar, pregunta no concello ou contacta con:

Concello de Redondela
Concellaría de Medio Ambiente
(986) 400300

CONCELLARÍA DE MEDIO AMBIENTE
CONCELLO DE REDONDELA

MANUAL DA COMPOSTAXE NA CASA

RECICLA OS TEUS REFUGALLOS DOMÉSTICOS.....

CONCELLARÍA DE MEDIO AMBIENTE

.....OBTERÁS MELLORES FROITOS

Redondela é
Medio Ambiente

Redondela é
Medio Ambiente

10 SEPARAR.. Onde vai cada cousa?

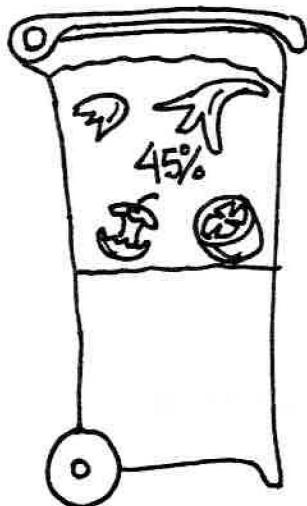

CONTIDOS

1. Por que?
2. Que é a compostaxe? Que é o compost?
3. Onde compostar.
4. Que lle podemos botar ao composteiro.
5. Tipos de composteiros: Prefabricados e de autoconstrucción.
6. Como coidar a compostaxe
7. En resumo...
8. Como utilizar o compost
9. Posibles dificultades e solucións
10. Separar...Onde vai cada cousa?

1 POR QUE?

REDUCIR O PROBLEMA DO LIXO

Os residuos orgánicos poden ser unha riqueza se os sabemos aproveitar. Son aproximadamente o 45% da nosa bolsa do lixo.

UN BÓ ABONO

Un solo fértil ten que ter, necesariamente, materia orgánica. O compost é un producto fertilizante que podemos producir nós na casa, xerando as condicións axeitadas e conseguilo en menos tempo do que se faría de xeito natural.

Engadindo o compost, o noso solo estará mais san e equilibrado, reterá máis humidade no verán e terá nutrientes abondo para alimentar as plantas

8 COMO UTILIZAR O COMPOST

Un compost maduro ten un aspecto uniforme, de cor escura, olor a terra e podemos empregalo de varias maneiras:

- Na horta ou no xardín, mesturando ca capa superficial da terra ou deixándoo en superficie (tamén nos alcouves), entre 1 e 5 kg/m.
- Para macetas, sendo 1/3 do substrato como máximo.

Calquera época do ano é boa para usalo, se o fas na plantación o éxito na plantación será maior.

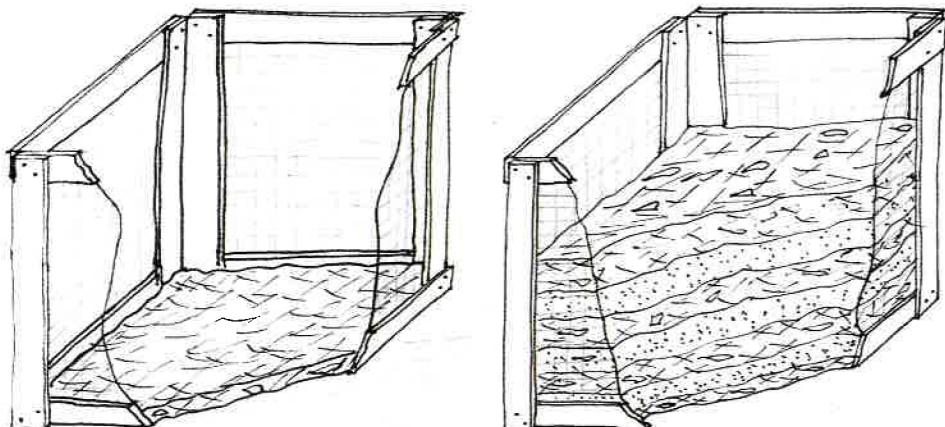
Ademais, a longo prazo o solo volverase más fértil e productivo, creando un ecosistema en equilibrio.

9 POSIBLES DIFICULTADES E SOLUCIÓNS

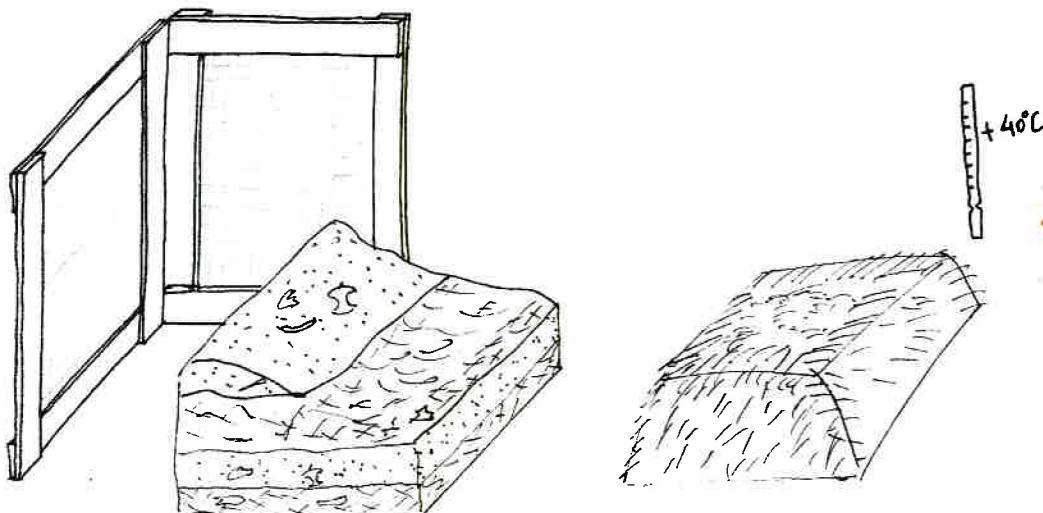
DIFICULTADE	CAUSA	SOLUCIÓN
Non acada as temperaturas	Morea moi pequena Moi húmido Moi seco Moito material estruturante	Continuar achegando material Aportar material seco e remexer regar Mesturar con máis refugallos da cociña
Hai cheiro	Exceso ou falta de humidade Compactación	Máis material estruturante ou regar Máis material estruturante e voltear
Presenza de mosquitos	Exceso de humidade	Máis material estruturante e remexer
Enchoupamento/lixiviados	Chóvelle ao compost	Protexelo da chuvia

7 CADRO RESUMO

1. Comezamos botando unha capa de material estruturante, restos de podas, roces, terróns, malas herbas, follas secas.
2. Seguimos botando os restos de cociña, mesturándoo coa capa superficial e tapando co material estruturante seco.

3. Cando o composteiro estea cheo, podemos ir sacando o material maduro da parte inferior. Se o composteiro é caseiro sen apertura inferior, tamén podemos abrilo, voltealo e deixalr que o compost se estabilice unhas 4-8 semanas máis.

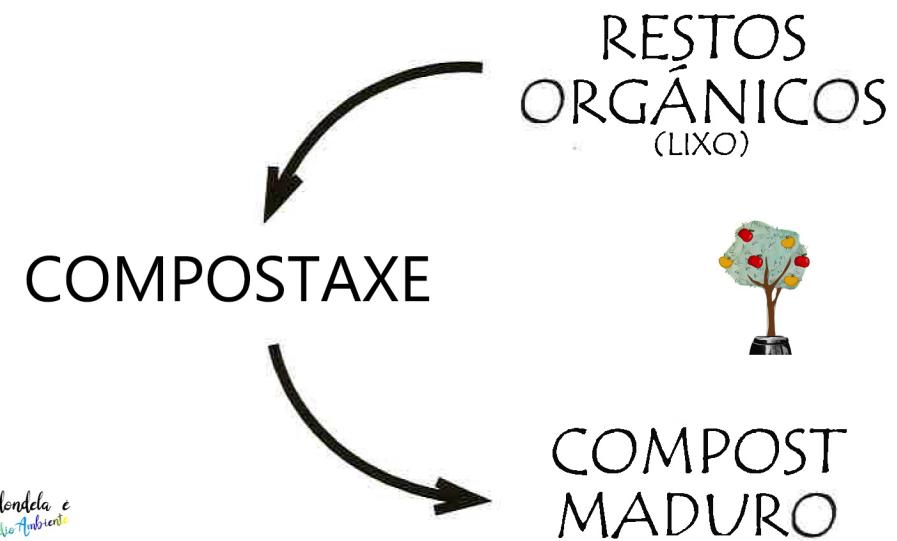
2

QUE É O COMPOST? QUE É A COMPOSTAXE?

En condicións normais, toda a materia orgánica descomponse naturalmente co tempo. Fungos, bacterias e outros microorganismo encárganse do proceso biolóxico de descomposición deste material.

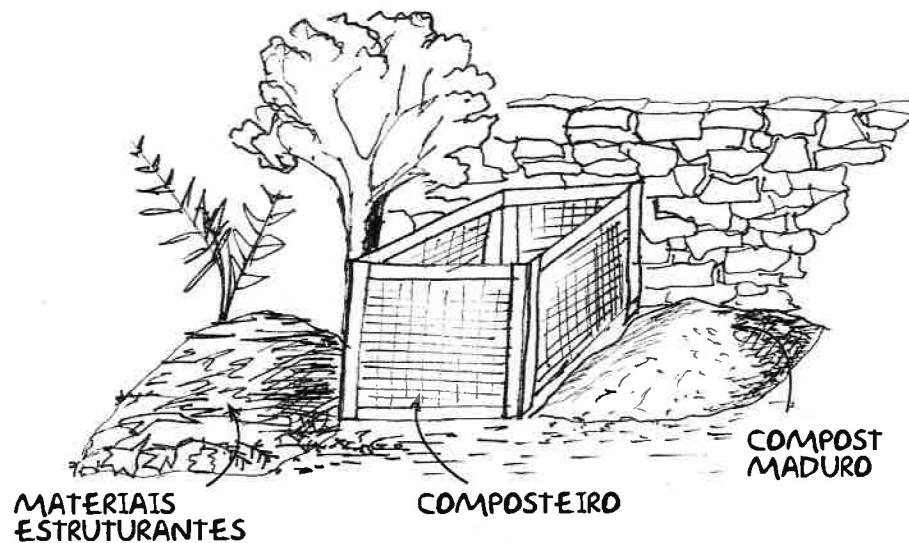
Na compostaxe, os refugallos orgánicos, descompóñense en presenza de auga e aire, elementos necesarios para que este proceso suceda correctamente e non produza fermentación anaerobia con malos cheiros.

As altas temperaturas acadadas, e o propio proceso, hixienizan todo o material.

3 ONDE COMPOSTAR

Para fabricar compost, precisamos ir amoreando os refugallos nun lugar. Un composteiro é simplemente un contedor que permite unha boa aireación da morea e que ademais nos axuda a telo ordenado. Non precisa un grande investimento de diñeiro: pode ser un modelo prefabricado ou de autoconstrucción. Máis adiante propoñemos algúns modelos.

LOCALIZACIÓN DO COMPOSTEIRO.

Este é un punto de importancia, xa que debe estar nun sitio:

1. Preto da casa, xa que iremos botar restos cada dous días aproximadamente.
2. Se pode ser, baixo unha árbore de folla caduca
3. Sobre terra (sen pavimento). Idealmente, ao abeiro do vento e onde teñamos algún xeito de evitar os excesos de auga da chuvia.

HUMIDADE

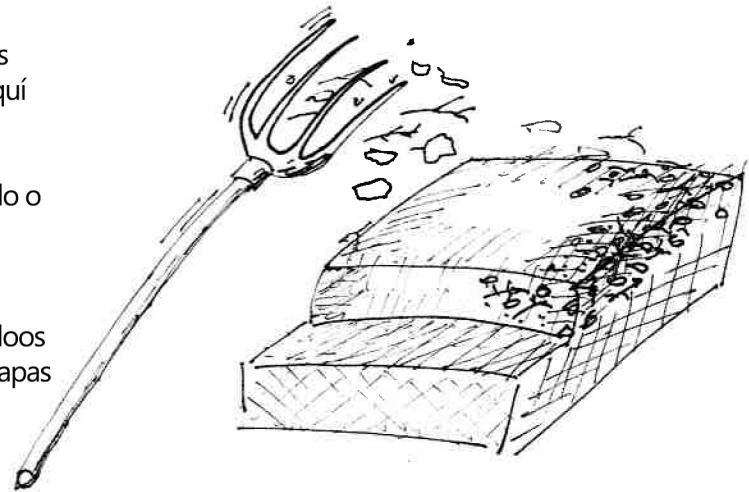
O material que compostar debe ter arredor dun 40–55% de humidade, se o collemos na man debemos notalo húmido, mais non debe pingar se o apertamos. Se temos moita auga, debemos voltear engadindo material estruturante; se temos pouca, deberemos regar.

AIREACIÓN

O proceso da compostaxe depende da presenza do aire. Para asegurar isto no noso composteiro, de cando en vez temos que remexer.

Despois, tapámola de novo.

O Compost vai madurando nas capas próximas ao solo e aquí as miñocas xa se encargan de seguir aireando e procesando o material máis vello. Mientras, seguimos achegando restos orgánicos, mesturándolos e remexéndoos nas capas superiores.

REMASTE E ALMACENAMENTO

Despois duns meses (variable en funcións do ritmo de enchido, das temperaturas que acade o proceso, do tipo de restos orgánicos...) podemos retirar o compost para usalo ou almacenalo para máis adiante.

6 COMO COIDAR A COMPOSTAXE

COMEZAMOS!

Debemos comenzar cun material que permita a aireación, restos de poda, terróns, broza.

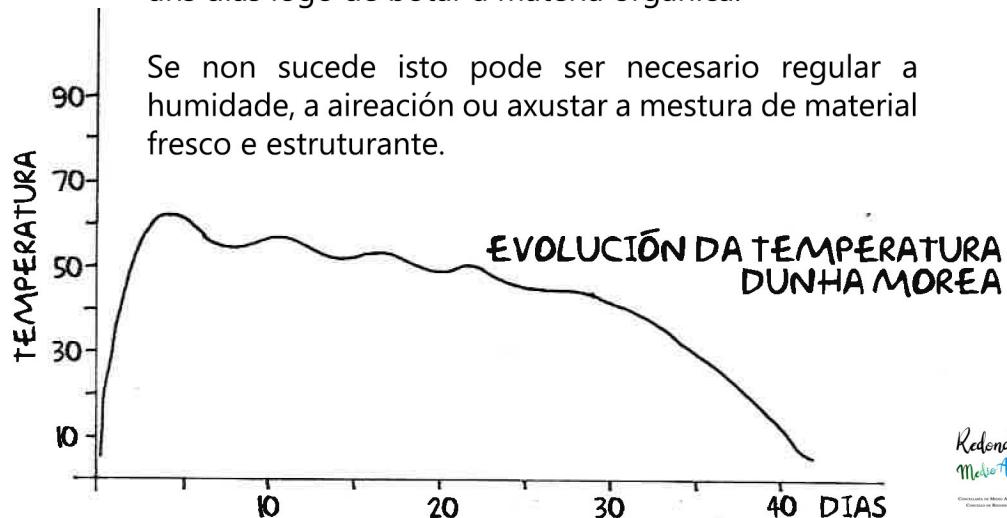
Despois de 10-20 cm, podemos botar xa os refugallos da casa. A idea é ir mesturando material fresco, material estruturante.

TEMPERATURA

O proceso de compostaxe eleva a temperatura durante uns días logo de botar a materia orgánica.

Se non sucede isto pode ser necesario regular a humidade, a aireación ou axustar a mestura de material fresco e estruturante.

4 QUE LLE PODEMOS BOTAR AO COMPOSTEIRO?

A compostaxe necesita diferentes tipos de ingredientes para funcionar. Para mantener as condicións de humidade, de aireación e de nutrientes que necesitan os microorganismos precisamos de cantidades máis ou menos iguais de material fresco e de material estruturante.

Pocedemento: botamos o material fresco, remexémolo e o tapamos co material estruturante.

REFUGALLOS FRESCOS

RICOS EN NITRÓXENO, RÁPIDA DESCOMPOSICIÓN

Restos de cociña

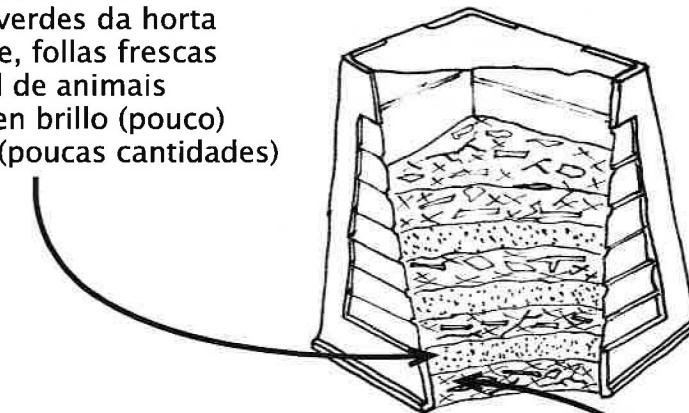
Restos verdes da horta

Cespede, follas frescas

Estércol de animais

Papel sen brillo (pouco)

Boralla (poucas cantidades)

MATERIAL ESTRUTURANTE

RICOS EN CARBONO, LENTA DESCOMPOSICIÓN

Restos de poda
Viruta

Estrume (toxos, fentos...)

Cartón (poucas cantidades)

NON BOTAR!

Cueiros
Filtros de cigarros
Revistas de cor / papel con brillo
Texidos sintéticos
Plásticos, pilas, medicamentos

5 TIPOS DE COMPOSTEIRO

FAINO TI!

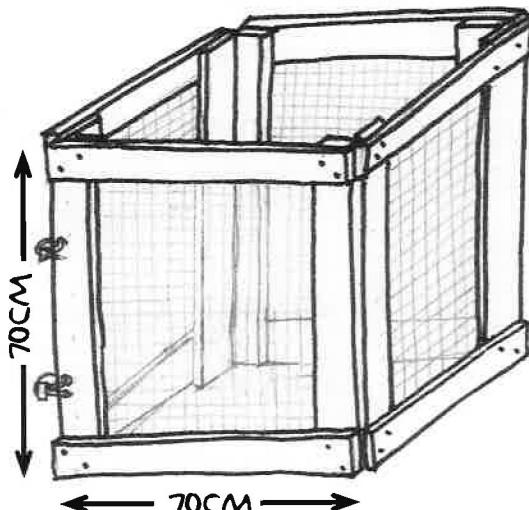
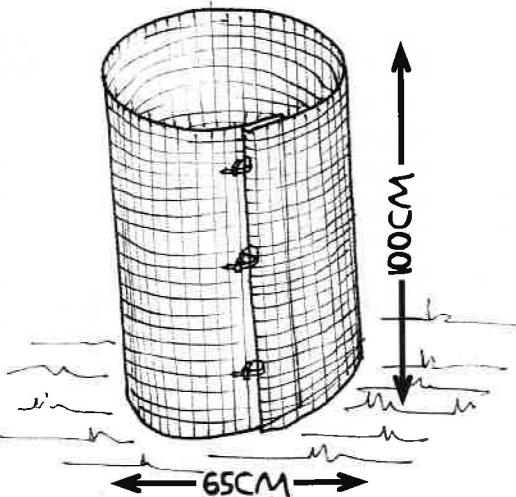
COMPOSTEIROS DE AUTOCONSTRUCIÓN

Composteiro cilíndrico de malla galvanizada electrosoldada

Usa un tamaño de malla que non pase dos 4 cm, cun arame con máis de 1 mm de grosor, para que teña suficiente rixidez.

Usando unha malla de 2 a 2,5 metros podemos facer un cilindro de 65 cm de diámetro. É unha capacidade suficiente para varios meses. Unindo os extremos da malla cunhas bridais ou arames finos, temos o cilindro. Cando queiramos voltealo, só temos que desfacer a unión e quitar a malla.

Barato, cómodo, duradeiro e funciona ben se o protexemos dos excesos de chuvia.

Composteiro de madeira e malla electrosoldada

Facendo 4 cadros de táboa de madeira e fixando con grampas unha malla (pode ser como no caso anterior) facemos un recipiente cúbico, de dimensións próximas a 70 x 70 x 70 cm. Os marcos podemos unilos nas esquinas con bridais plásticas, arame ou puntas.

Dá máis traballo facelo co cilíndrico, pero a rixidez proporciona maior facilidade para cubrilo e un mellor aspecto.

Redondela é
Medio Ambiente

COMPOSTEIROS PREFABRICADOS

A maioría que hai no mercado son de PVC. Poden ser encartables de forma cadrada ou cilíndricos. Sempre teñen medidas que se aproximan a 75 x 75 x 75.

Son limpos, duradeiros e garanten unhas boas condicións de humidade, xa que, ao teren tapas, non deixan que a chuvia molle os refugallos.

Outros posibles deseños

Cun pouco de imaxinación e xeito podemos facer un composteiro de moitos materiais e formas, mais debemos respectar unhas medidas aproximadas e unhas condicións. Para permitir unha aireación das zonas do medio da morea non podemos pasar de 1 metro de ancho. Tampouco debemos enchelo máis de 80 cm.

Na construcción debemos ter en conta que teña unha capacidade apropiada á casa e tamén que ao cabo de tres ou catro meses de acumulación cómpre voltealo e comezar outra morea.

